

A young child with curly hair is shown from the back, looking out a window. The child is wearing a light green turtleneck sweater. The background is bright and slightly blurred, suggesting an outdoor scene. A semi-transparent teal overlay covers the right side of the image, containing text.

KANSA-KOULU III

Sosiaalialan kirjaamisosaamisen vahvistaminen digitaalisesti

Kohti yhtenäistä asiakastyön kirjaamista

22.1.2021

Keski-Suomen sosiaalihuollon tiedonhallinnan
yhteistyöfoorumi

Sivi Talvensola

Miksi yhdenmukaisia määrittelyjä tarvitaan?

- Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon tallennetaan tulevaisuudessa kaikki sosiaalipalveluissa syntyvät, asiakasta koskevat asiakasasiakirjat.
 - Asiakirjojen rakenteiden pitää olla yhdenmukaisia, jotta asiakirjoja voidaan käyttää ja hyödyntää myös yksittäisten asiakastapaamisten jälkeen.
- Sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain mukaan THL määrää asiakasasiakirjojen rakenteet ja tietosisällöt.
 - Käytössä on tulevaisuudessa **vain** yhdenmukaisia asiakirjoja, ei organisaatioiden omia luovuuden kukkasia.
 - THL:n määräys asiakirjarakenteista on tarkoitus antaa vuonna 2021 ja se astuu voimaan vaiheittain.

- Sosiaalihuollon toimintaa ohjataan erilaisten määrittelyjen avulla. Keskeiset määrittelyjen kokonaisuudet liittyvät palvelujen toiminnallisiin määrittelyihin sekä asiakastietojen käsittelyä ohjaaviin määrittelyihin.
- Määrittelyt vaikuttavat sosiaalihuollon tiedonhallintaan, ammattilaisten työn tekemiseen ja välillisesti myös asiakkaiden saamaan palveluun.
- Määrittelyjä hyödynnetään Kanta-palveluissa, sosiaalihuollon kirjaamisessa, raportoinnissa, tilastoinnissa, tiedolla johtamisessa sekä tutkimustoiminnassa.

Muut määrittelyt ja kuvaukset

- Metatiedot
- Vaatimukset asiakastietoja käsitteleville tietojärjestelmille
- Tiedonhallinnan tukiprosessit
- Olennaiset toiminnalliset vaatimukset

Palvelutuotannon toiminnalliset määrittelyt

- Sosiaalihuollon palvelutehtävät ja niissä annetut sosiaalipalvelut
- Palveluprosessien kuvaukset
- Sosiaalihuollon asian- ja asiakkuudenhallinnan määrittelyt
- Asiakastietojen käyttöoikeuksien perusteet

Asiakastietomäärittelyt

- Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto
- Sosiaalihuollon käsitelmä
- Sosiaalihuollon asiakastietomalli
 - Asiakasasiakirjat
 - Tietokomponentit
 - Luokitukset
- Tekniset asiakirjarakenteet

Määrittelyt luotsaavat sosiaalihuollon kehittämistä kohti tulevaisuutta, jossa Kanta-palvelut ja Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttö ovat osa käytännön arkea. Kaikki ei tapahdu kerralla: esimerkiksi asiakirjarakenteita tai Kanta-palvelujen toiminnallisuuksia otetaan käyttöön vaiheittain

Kohti yhdenmukaista asiakastietoa

- Yhdenmukainen kirjaaminen perustuu
 - [lakiin sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista \(254/2015\)](#)
 - valtakunnallisesti yhtenäisiin asiakirjarakenteisiin ja
 - yhtenäiseen asiakkuuden- ja asianhallintaan
- Asiakastyötä tekevällä ammattilaisella on keskeinen rooli tiedon tuottajana, sillä asiakastyön kirjaaminen on jokaisen ammattilaisen vastuulla

Kirjaamisvalmennus osaamisen tukena

- Kansa-koulu-hankkeet valmentaneet julkisiin ja yksityisiin organisaatioihin kirjaamisasiantuntijoita vuodesta 2016 alkaen
 - III-hankkeen sisältönä kirjaamiseen liittyvät **yleiset periaatteet**: Kirjaaminen osana asiakastyötä, Yhdenmukainen kirjaaminen, Monialainen ja sote-rajapinnalla kirjaaminen, Sosiaalialan tiedonhallinta ja kirjaaminen
 - Kirjaamisasiantuntijat ovat oman organisaation kirjaamisosaamisen ja käytäntöjen edistäjiä
- Maakunnallinen yhteistyö kirjaamisosaamisen vahvistamiseksi ja asiakastyön kirjaamisen yhtenäistämiseksi?

Kirjaamisasiantuntijat Keski-Suomessa

Kunta	I- ja II -hankkeet	III-hanke	Yhteensä
Hankasalmi	3		3
Joutsa	2		2
Jyväskylä	15		15
Jämsä	3		3
Keuruu	2		2
Kinnula	0		0
Konnevesi		1	1
Laukaa	6		6
Luhanka	0		0
Multia	1		1
Muurame	1		1
Petäjävesi	0		0
Saarikka	4		4
Toivakka	0		0
Uurainen		1	1
Wiitaunioni	4		4
Äänekoski	6	1	6
KSSH		4	4
Yhteensä	47	7	54

Tilanne 8.12.2020

Mistä lisätietoa?

- Avoin kirjaamisen tietopankki: www.kirjaamisfoorumi.fi
- Kansa-koulu III -hanke: vasso.fi/hankkeet/kansa-koulu/
- [Sosmeta](#) – Sosiaalihuollon asiakirjarakenteiden ja metatietojen palvelu
- THL tiedote: [Uusi käsikirja Kantaan liittyville sosiaalihuollon toimijoille](#)
- Suora linkki käsikirjaan: [Kanta-palvelujen käsikirja sosiaalihuollon toimijoille 1.0](#)

Ota yhteyttä

Sivi Talvensola

sivi.talvensola@koske.fi

0400 904 663

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Kansa-koulu III

Kirjaamisosaamisella on merkitystä!

Sosiaalihuollon tiedonhallinnan kehittyessä tarvitaan uudenlaista osaamista.

Laadukas ja yhtenäinen kirjaamisosaaminen mahdollistaa vertailukelpoisen ja yhdenvertaisen tiedon tuottamisen päätöksenteon tueksi.

Kansa-koulu -hankkeet (2015-19)

Kansa-koulu -hankkeet edistivät sosiaalihuollon työntekijöiden kirjaamisosaaamista valtakunnallisesti. Taustalla sosiaalihuollon asiakasasiakirjalaki (2015).

Hankkeiden tuloksena:

2400 koulutettua
kirjaamisasiantuntijaa.

25% sosiaalialan henkilöstöstä
on saanut kirjaamisvalmennusta.

Laadukas ja yhtenäinen kirjaamisosaaminen...

Avaa sosiaalihuollon työtä ulospäin.

Vahvistaa työntekijöiden ammatillisuutta, asemaa ja arvostusta.

Lisää asiakkaan osallisuutta.

Lähde: Kansa-koulu II. Kysely kirjaamisvalmentajille. 2019.

Tavoitteet

Kirjaamisasiantuntijoiden määrän kasvattaminen

Mitä?

Valmennetaan uusia kirjaamisasiantuntijoita ja levitetään kirjaamisosaamista erityisesti katvealueille.

Miten?

Järjestetään kirjaamisvalmennuksia Kirjaamisfoorumilla ja liitetään osallistujat alueellisiin kirjaamisasiantuntijaverkostoihin.

Kenelle?

Organisaatioille, joissa ei vielä ole kirjaamisosaamista. Taustalla kyselyt, osallistujien priorisointi tämän pohjalta.

Milloin?

Varsinaiset valmennukset aloitetaan vuoden 2021 alusta. Verkostotyötä tehdään lokakuusta 2020 alkaen.

Kirjaamisiasiantuntijoiden tukeminen ja osaamisen vahvistaminen

Mitä?

Vahvistetaan jo valmennettujen kirjaamisiasiantuntijoiden roolia ja osaamista entisestään.

Miten?

Järjestetään kertaavia kirjaamisvalmennuksia ja vahvistetaan asiantuntijaverkostoja.

Kenelle?

Kirjaamisiasiantuntijoille, jotka ovat valmistuneet hankkeen aiemmissa valmennuksissa.

Milloin?

Varsinaiset valmennukset käynnistyvät vuoden 2021 alusta. Verkostotyötä tehdään lokakuusta 2020 alkaen.

Toteutus

Kirjaamis- foorumi.

Digitaalinen valmennus

Valmennukset järjestetään Kirjaamisfoorumilla, joka on suljettu digitaalinen oppimisalusta.

Valmennus kestää neljä viikkoa, ja jokaiselle viikolle on oma teemansa

Aluekoordinaattorit ovat läsnä oppimisalustalla luomassa keskustelua ja vastaamassa osallistujien kysymyksiin

- Keskustelun kautta mahdollisuus jakaa hyviä toimintamalleja

Kirjaamis- foorumi.

Valmennussisällöt

Kirjaamista käsitellään laaja-alaisesti:

Emme anna suoria yksityiskohtaisia toiminta-ohjeita kirjaamiseen

Valmennus ei koske yksittäisiin asiakastietojärjestelmiin kirjaamista tai yksittäisiin asiakirjoihin kirjaamista

Valmennusten sisällöissä on hyödynnetty aikaisempien Kansa-koulu-hankkeiden materiaalia, mutta Kirjaamisfoorumille on tuotu paljon uutta sisältöä

Kirjaamis- foorumi.

Valmennuksen teemat

Viikko 1: Kirjaaminen osana asiakastyötä

Viikko 2: Yhdenmukainen kirjaaminen

Viikko 3: Monialainen ja sote-rajapinnalla kirjaaminen

Viikko 4: Sosiaalialan tiedonhallinta ja kirjaaminen

”Kirjaaminen voi olla vallankäyttöä, tiedostamatonta sellaista. **Kun asiakas otetaan mukaan kirjaamiseen, vallankäytön mahdollisuudet vähenee, väärinymmärrysten määrä vähenee, yhteistyö helpottuu ja suhde vahvistuu.** Kohtaamisen ja kirjaamisen ei tarvitse olla toisiaan poissulkevia.”

”Yhdenmukaisen kirjaamisen tärkeys kirkastuu mielessä koko ajan. Ja se että käytetty kieli on selkeää ja johdonmukaista. **Myös asiakkuuden prosessi ja siihen liittyvien palveluiden yhdenmukaistaminen ja suunnitelmien määrämuotoistaminen selkenee myös.** Vaikka kaikki asiat eivät ole täysin uusia, tuntuu että nyt ne jotenkin muuttuvat selkeämmiksi.”

Kirjaamis- foorumi.

Avoim kirjaamisen tietopankki

Valmennuksen internet-sivuille koostetaan avoin tietopankki, joka avataan vuoden 2021 alussa

Tietopankin materiaali toteutetaan kirjaamisvalmennusmateriaalien pohjalta

Tietopankin materiaalia voidaan hyödyntää vapaasti kaikissa organisaatioissa ilman rajoituksia

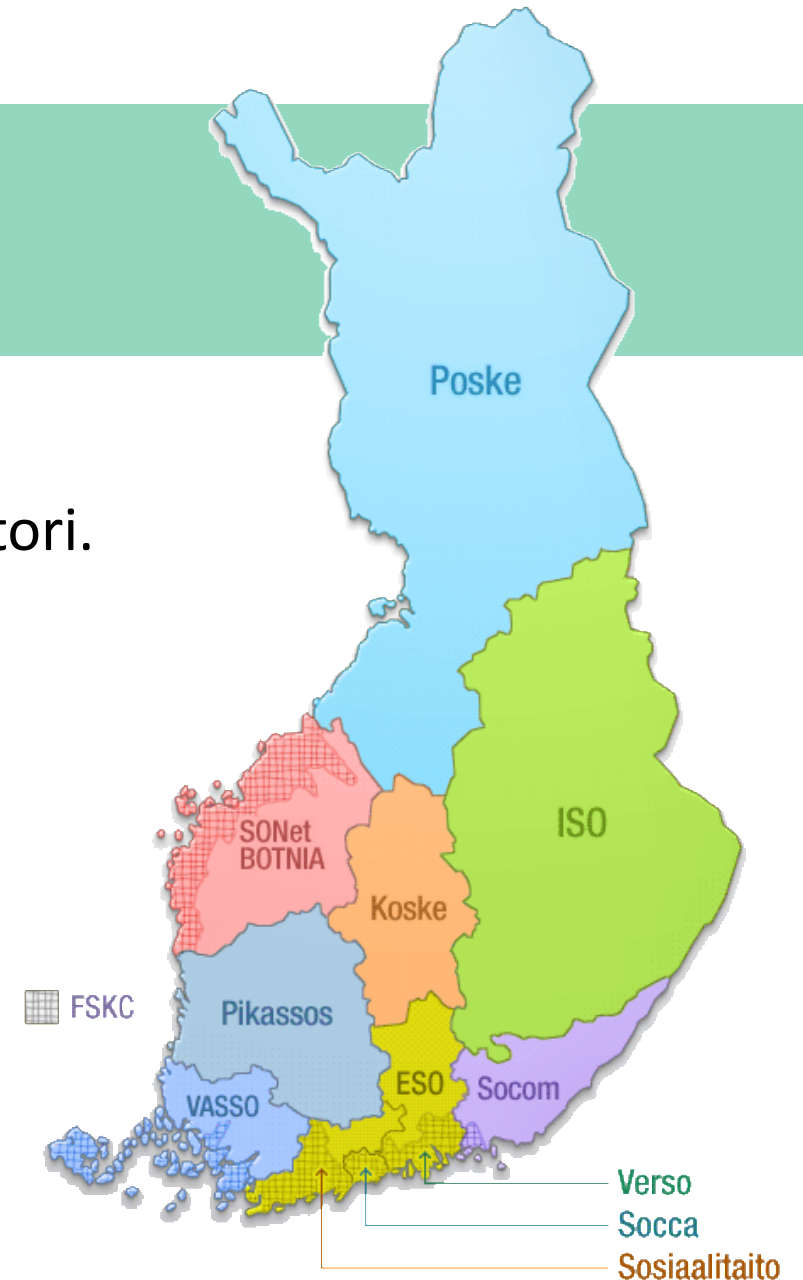
Aluekoordinaattorit

Jokaisessa osaamiskeskuksessa työskentelee hankkeen aikana osa- tai täysaikainen aluekoordinaattori.

Koordinaattori vastaa osaamiskeskusalueensa

1. Kirjaamisiasiantuntijoiden verkostojen koordinoimisesta.
2. Tiedottamisesta.
3. Yhteistyöstä muiden kirjaamista edistävien toimijoiden kanssa alueellaan.

Aluekoordinaattorit osallistuvat ensisijaisesti valtakunnalliseen valmennus- ja kehittämistyöhön.

Kansa-koulu III -hankkeen tiedot

Toiminta-aika: 1.4.2020–31.12.2021

Toteuttaja: Sosiaalialan osaamiskeskusverkosto

Hankehallinnoija: Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
VASSO

Toimintakustannukset: 700 000 euroa

Rahoittaja: Sosiaali- ja terveysministeriö

Pysy ajan tasalla Kansa-koulusta

Yhteydenotot: info@kirjaamisfoorumi.fi

Seuraa hanketta Twitterissä: [@kansa_koulu](https://twitter.com/kansa_koulu)

Tilaa hankkeen uutiskirje: eepurl.com/ha9bb5

Lue lisää verkosta: vasso.fi/hankkeet/kansa-koulu/

